

Analiza ekonomicznych, społecznych, gospodarczych i prawnych skutków wprowadzenia Ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw

(druki sejmowe nr 1704, 1707 i 1707-A)

Listopad 2021

SBF

STOWARZYSZENIE BRANŻY FOTOWOLTAICZNEJ POLSKA PV

Streszczenie

Podsumowanie analizy

Transformacja polskiego systemu elektro – energetycznego przebiega znacznie szybciej, niż oczekiwał i spodziewał się polski rząd. Proponowane zmiany w regulacji dotyczącej odnawialnych źródeł energii są wyrazem tego niedopasowania. Błędnie zaprojektowana Ustawa (druki sejmowe nr 1704, 1707 i 1707-A) będzie miała negatywne oddziaływanie w następujących obszarach:

1

Oddziaływanie na polską gospodarkę

2

Oddziaływanie na podatkowe wpływy do budżetu

3

Oddziaływanie na środowisko naturalne

4

Oddziaływanie na polski system elektroenergetyczny

5

Oddziaływanie legislacyjne

Oddziaływanie na polską gospodarkę

Ryzyko likwidacji ponad 13 tysięcy podmiotów

Tyle podmiotów jest oficjalnie zarejestrowanych (na dzień 18.11.2021r.), jako wykonawca instalacji fotowoltaicznych.

To rekord wśród europejskich krajów (podobnie jak poziom zatrudnienia w sektorze PV).

likwidacja
13,5 tys.
podmiotów

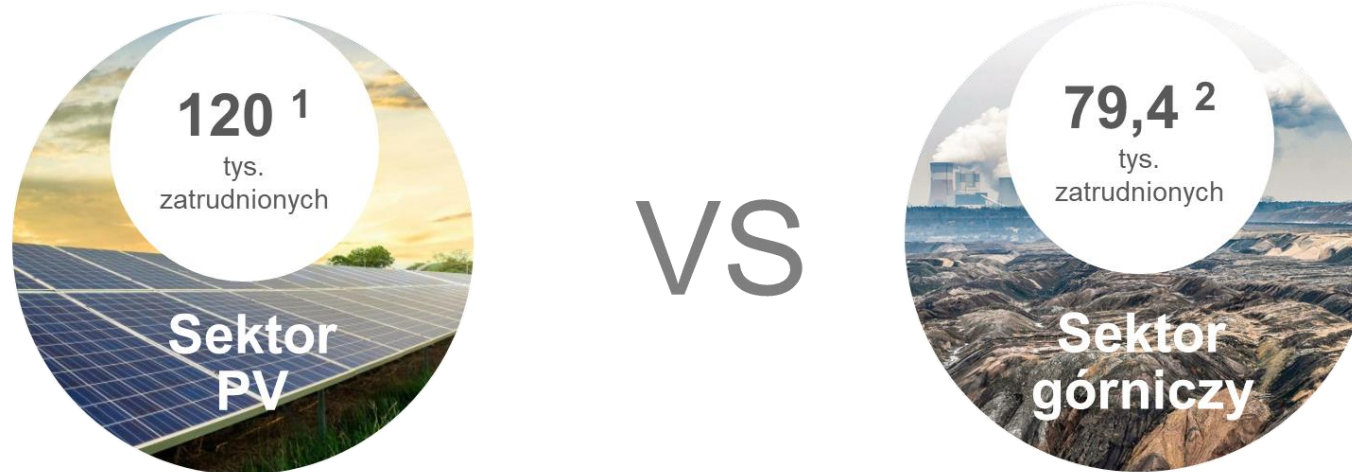
** Zmiany w systemie wsparcia prosumentów na zasadach opisanych w projekcie ustawy skutkować będą likwidacją tysięcy polskich przedsiębiorstw. W ich miejsce pojawi się kilka podmiotów z zagranicznym kapitałem, które nie będą odprowadzać podatków w naszym kraju.

Źródła:

1. <https://www.oferteo.pl/fotowoltaika?pid=58839>.

Oddziaływanie na polską gospodarkę

Ryzyko likwidacji ponad 86 tysięcy miejsc pracy

utrata
86,6 tys.
miejsc pracy

Wycofanie systemu wsparcia i wprowadzenie proponowanego modelu (opisanego w poselskim projekcie ustawy) może doprowadzić do **likwidacji nawet 72% miejsc pracy** w sektorze fotowoltaiki w ciągu 4 najbliższych lat (do poziomu nawet **33,4 tys. zatrudnionych**³).

Źródła:

1. Opracowanie własne na podstawie: <https://www.pv-magazine.com/2021/11/04/solarpower-europe-highlights-polish-rooftop-incentive-as-case-study-for-the-effectiveness-of-policy-support/> oraz danych od instalatorów oraz analiz Stowarzyszenia Branży Fotowoltaicznej Polska PV.
2. Agencja Rozwoju Przemysłu.
3. <https://www.pv-magazine.com/2021/11/04/solarpower-europe-highlights-polish-rooftop-incentive-as-case-study-for-the-effectiveness-of-policy-support/>.

Oddziaływanie na polską gospodarkę

Ryzyko wzrostu bezrobocia w najbiedniejszych regionach do poziomu 9,5%

Tylko 23%
instalacji PV trafiło do
tej pory do najbardziej
potrzebujących
regionów

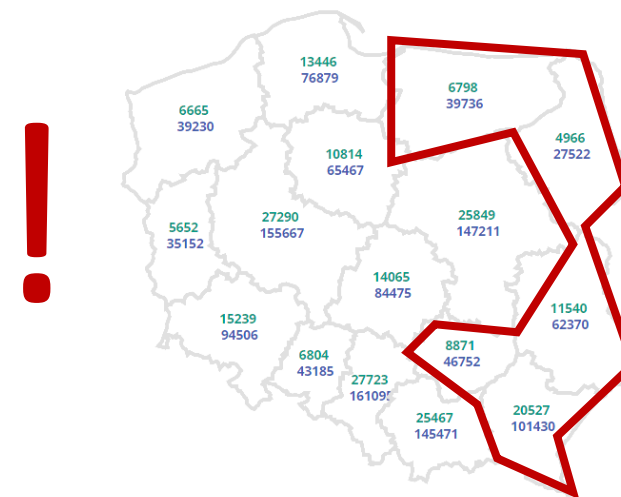
Do końca października w programach „Mój prąd” zgłoszonych i zrealizowanych zostało ponad 230 tys. instalacji.

Zaledwie 23% wszystkich dotacji (52 tys. Instalacji) dotarło do najbiedniejszych regionów Polski: województwa: lubelskie, podlaskie, podkarpackie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie. Z czego 9% do zagłębia fotowoltaicznego Polski – woj. Podkarpackiego.

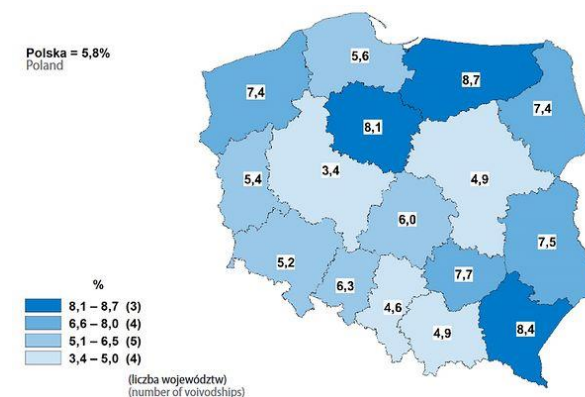
W bogatszych regionach powstało od 2 do 5 razy więcej instalacji z dotacji „Mój prąd”.

Do 9,5%
może wzrosnąć **bezrobocie**
w regionach: lubelskie,
podlaskie, podkarpackie,
świętokrzyskie i warmińsko-
mazurskie

Z tych pięciu województw pochodzi nawet 50% monterów instalacji fotowoltaicznych. Są to regiony o bezrobociu przekraczającym 7,4%. Zmiana systemu wsparcia może doprowadzić do likwidacji nawet 40 tys. miejsc pracy w sektorze PV w tych 5 województwach, zwiększając liczbę bezrobotnych do poziomu 340 tys. osób. To może doprowadzić do wzrostu bezrobocia w tych regionach o 0,7 do 0,9 pp.

Liczba przyznanych dofinansowań
do projektów instalacji PV
Łączna moc instalacji w kW¹

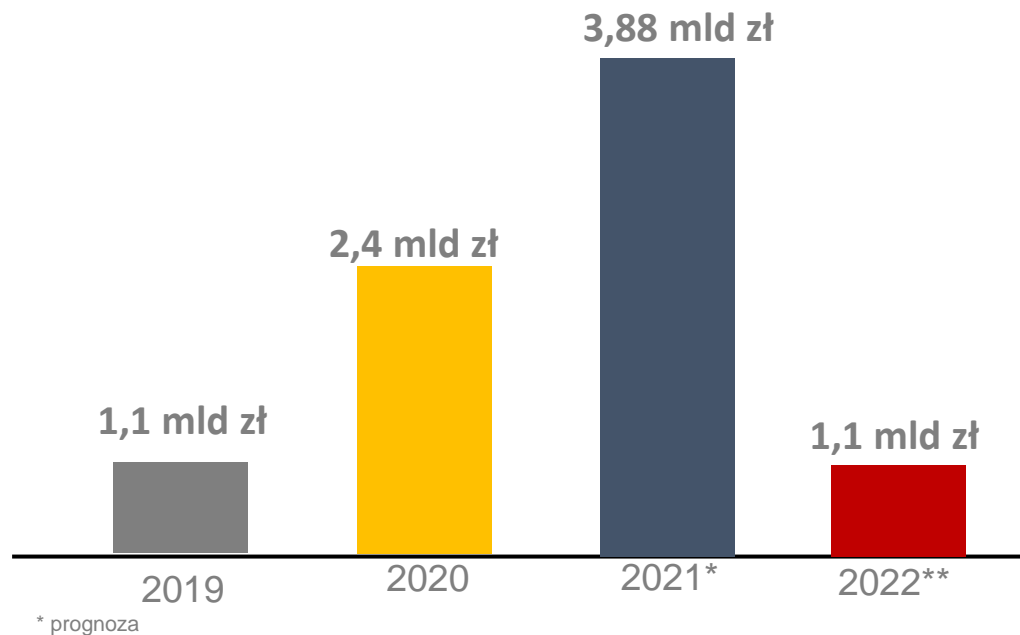
Źródła:

- <https://mojprad.gov.pl> (stan na 22.11.2021r.).
- <https://www.money.pl/gospodarka/stopa-bezrobocia-przestala-spadac-gus-podliczyl-dane-za-sierpien-6686223144180704a.html> (za GUS).

Oddziaływanie na podatkowe wpływy do budżetu

Ryzyko zmniejszenia rocznych wpływów do budżetu na poziomie 2,6 mld zł

Wpływy do budżetu generowane bezpośrednio przez podmioty z sektora PV oraz pracowników zatrudnionych w tych podmiotach

Szacowane w 2021 roku wpływy z podziałem na kategorie

VAT: 2,07 mld zł

CIT: 1,02 mld zł

PIT: 0,79 mld zł

zmniejszenie o ponad
2,6 mld zł
wpływów budżetowych

** Zmiany w systemie wsparcia prosumentów na zasadach opisanych w projekcie ustawy doprowadzić mogą do ograniczenia liczby instalowanych systemu PV o nawet 70% względem 2021 roku. Może to doprowadzić do zmniejszenia wpływów do budżetu o 2,6 mld zł (do poziomu wpływów budżetowych z 2019 roku, czyli 1,1 mld zł).

Źródła:

1. Opracowanie własne na podstawie danych finansowych kluczowych podmiotów z sektora PV.

Oddziaływanie na podatkowe wpływy do budżetu

Ryzyko zmniejszenia rocznych wpływów do budżetu na poziomie 2,6 mld zł

		2020	2021	
VAT	Firmy dystrybucyjne	0,49 mld zł	0,68 mld zł	RAZEM (2020/2021) 3,55 mld zł
	Firmy monterskie	0,99 mld zł	1,39 mld zł	
CIT	Firmy dystrybucyjne	0,14 mld zł	0,2 mld zł	RAZEM (2020/2021) 1,57 mld zł
	Firmy monterskie	0,59 mld zł	0,82 mld zł	
PIT	Pracownicy	0,57 mld zł	0,79 mld zł	RAZEM (2020/2021) 1,36 mld zł

Założenia przyjęte do analizy:

1. W 2020 roku zamontowano w Polsce w PV około 2,45GW
2. Średnia cena dla instalacji prosumenckich to 4500 zł/kW
3. Średni płaca brutto w branży PV w 2020 została przyjęta na poziomie 7000 zł.
4. Do analiz została przyjęta średnia zaliczka na podatek 472 zł / miesiąc w 2020.
5. W 2021 roku przyjęto wzrost rynku o 80% - plan to zamontowanie mocy 4,41 GW.
6. Średni płaca brutto w branży PV w 2020 została przyjęta na poziomie 8000 zł.
7. Do analiz została przyjęta średnia zaliczka na podatek 552 zł / miesiąc w 2021.
8. Uwzględniono tylko bezpośredni wpływ z branży PV, bez branż pośrednich (logistyka, magazyny i hale, marketing, kancelarie prawne, itp.)
9. Nie uwzględniono produkcji polskich producentów.

Oddziaływanie na środowisko naturalne

Ograniczenie rozwoju rynku pomp ciepła

Instalacje fotowoltaiczne dają nieocenione korzyści dla jakości powietrza, którym oddychamy: pomagają skutecznie redukować emisję nie tylko dwutlenku węgla, ale również dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku węgla i pyłów. Każde wyprodukowane 1000 kWh energii ze słońca daje **zmniejszenie emisji CO₂ o 812 kg¹**. W Polsce w ciągu roku instalacje fotowoltaiczne przyczyniły się do redukcji emisji CO₂ o **2 858 077 ton²**.

Fotowoltaika to
redukcja
emisji gazów o minimum
2,86 mln ton CO₂
rocznie

Nowelizacja ma również
negatywny wpływ
na przyrost instalacji
pomp ciepła

Fotowoltaika jest naturalnym źródłem zasilania dla bezemisyjnych źródeł ogrzewania jakimi są **pompy ciepła**. Wymiana starych, nieekologicznych kotłów opalanych paliwami kopalnymi na pompy ciepła przyczynia się do jeszcze większej redukcji szkodliwych gazów oraz zanieczyszczeń atmosfery w postaci cząstek stałych. Ograniczenie przyrostu nowych instalacji fotowoltaicznych będzie miało **negatywny wpływ na dalszy przyrost nowych instalacji pomp ciepła**.

Źródła:

1. <https://www.kobize.pl/> - średni wskaźnik emisji udostępnionym przez Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBIZE).
2. <https://www.are.waw.pl/badania-statystyczne/wynikowe-informacje-statystyczne#2021-rok/> - zgodnie z raportem Agencji Rynku Energii ARE²) w okresie od października 2020 do września 2021. sumaryczna ilość energii uzyskanej z instalacji fotowoltaicznych w polskim systemie energetycznym to 3 519,8 GWh.

Oddziaływanie na środowisko naturalne

Ograniczenie rozwoju rynku samochodów elektrycznych

Zmiany w ustawie to
brak możliwości
realizacji planu rozwoju
elektromobilności

Osiągnięcie liczby 1 mln aut elektrycznych w Polsce do 2025 r. będzie wiązało się z wygenerowaniem dodatkowego popytu na energię na poziomie 4,3 TWh¹ rocznie.

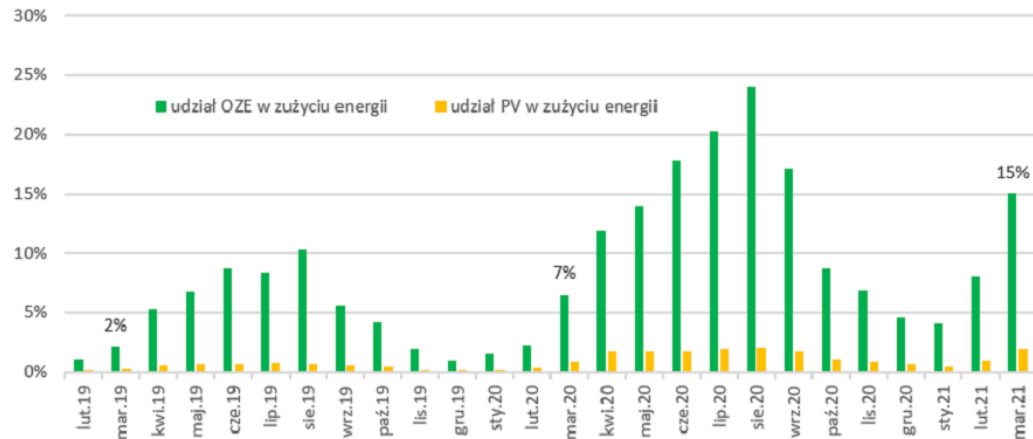
Polski system elektroenergetyczny, bez sprawnej fotowoltaiki, nie jest w stanie zapewnić mocy wytwórczych dla takiej ilości pojazdów.

Źródła:

1. Ministerstwo Energii - Plan Rozwoju Elektromobilności w Polsce „Energia do przyszłości”.

Oddziaływanie na polski system elektroenergetyczny

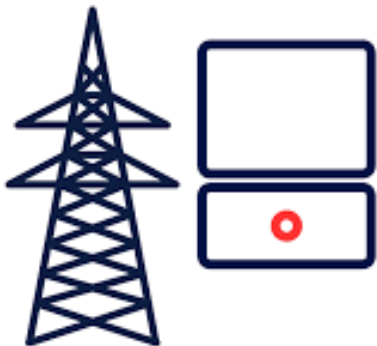
Instalacje fotowoltaiczne stabilizują sieć elektroenergetyczną

Udział energii z PV w produkcji energii w skali roku stanowi zaledwie 1,5%* i ma znikomy wpływ na sieć elektroenergetyczną.

* Udział za okres 12 miesięcy od marca 2020 do marca 2021

Źródło: dane ENTSO-E i symulacje IEO

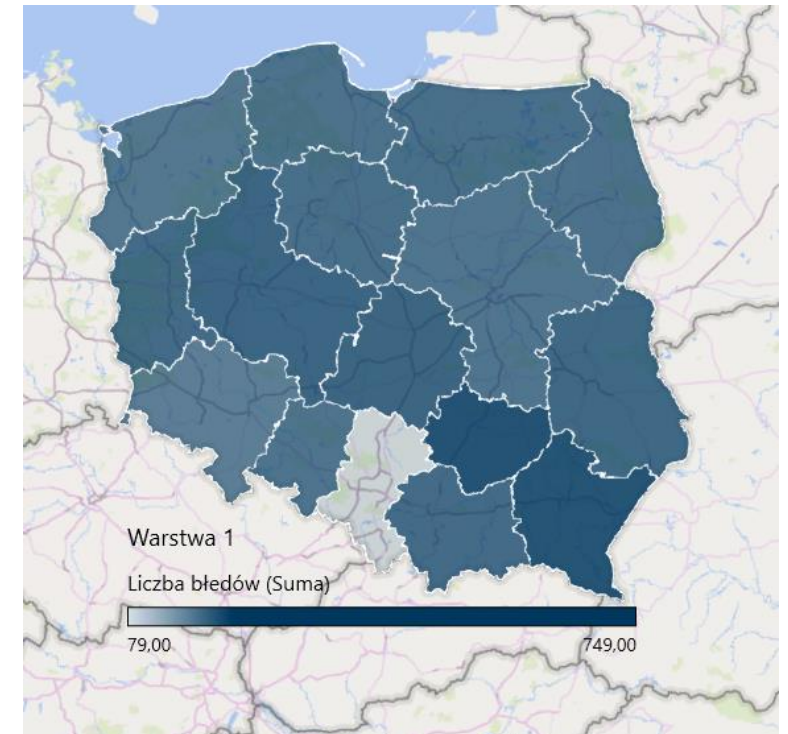

Analizy wykonane przez czołowych producentów falowników wskazały wzrost liczby systemów PV zainstalowanych w Polsce z błędami parametrów sieciowych (nad napięciowych) z wartości **1,5% w 2018 roku do około 2,2% w roku 2021****

** Liczba systemów w których w skali roku odnotowano minimum 52 zdarzenia przekroczenia wartości dopuszczalnych normą PN-EN 60947, czyli liczba systemów które wyłączyły się minimum raz w tygodniu w ostatnich 12 miesiącach do analogicznego okresu w poprzedzających 12 miesiącach. Nie zawsze są to błędy spowodowane przez PV (wynikają czasem z konserwacji sieci, wyłączenie falownika przez użytkownika, innych).

Źródła:

1. Dane ENTSO-E i symulacje IEO.
2. Dane producentów falowników (A), (B), (C), (D) oraz częściowo (E) i (F).

Oddziaływanie legislacyjne

Zmiany są sprzeczne z przepisami krajowymi i europejskimi

Nowelizacja **MOŻE WYMAGAĆ** notyfikacji na podstawie art. 107 ust. 1 TFUE

Przesłanki:

- Wprowadza korzyść selektywną dla przedsiębiorstw energetycznych;
- Wprowadza interwencja państwa przy użyciu zasobów państwowych poprzez gwarancję cen;
- Wprowadza prawdopodobieństwo wpłynięcia środka pomocowego na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi;
- Wprowadza zakłócenie lub groźbę zakłócenia konkurencji, poprzez nagłą zmianę zasad

Nowelizacja **JEST SPRZECZNA** z Dyrektywą rynkową

Zaproponowane w Nowelizacji zapisy **STOJA W SPRZECZNOŚCI** z art. 15 Dyrektywy rynkowej, gdyż wprowadzone zmiany wprowadzają:

- nieodzwierciedlające koszty opłat sieciowych, oraz
- z wymogiem zapewnienia przez państwa członkowskie dla aktywnych odbiorców opłat sieciowych odzwierciedlających koszty z osobnym rozliczaniem energii elektrycznej wprowadzonej do sieci i zużywanej energii elektrycznej z sieci, zapewniające by odbiorcy aktywni w odpowiedni i wyważony sposób uczestniczyli w ogólnym podziale kosztów systemu

Nowelizacja **NARUSZA** procedury stanowienia prawa RP

- Nowelizacja narusza art. 7 Konstytucji, jak i zasady dekodowane z zawartej w art. 2 Konstytucji zasady demokratycznego państwa prawnego, przede wszystkim zasadę zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa.

Nowelizacja jest **SPRZECZNA** z Dyrektywą RED II

- Proponowane zmiany dotyczące formuły cenowej są wprost niezgodne z z art. 21 ust 2 lit a – d Dyrektywy RED II odnoszącym się do praw przysługujących prosumentom

Nowelizacja **NARUSZA** Regulamin Sejmu

Nowelizacja **NIE SPEŁNIA** wymogów określonych Regulaminem Sejmu, zgodnie z jego art. 34 ust. 2:

- **NIE WYJAŚNIA** potrzeby i celu wydania ustawy w sposób wystarczający
- **NIE PRZEDSTAWIA** rzeczywistego stanu w dziedzinie, która ma być unormowana,
- Uzasadnienie **NIE WYKAZUJE** różnic pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym,
- Uzasadnienie **NIE PRZEDSTAWIA** przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne.

Źródła:

1. Opracowanie DLA Piper.